

Julius Mac Leod ter ere

=====

De geleerde werd geboren te Oostende op 19 februari 1857. Zijn vader, Aimé Mac Leod, was een liefhebber van biologie en medewerker van de befaamde astronoom A. Quetelet. Zijn moeder, Sophie Fredericq (1819-1895), was een halfzuster van Rosalie en Virginie Loveling en schreef, onder de schuilnaam "Mevrouw Sophia", niet zonder talent o.m. een gewaardeerd volksboek "De Menschen en de Dieren", dat in 1869 door het Willems-Fonds werd uitgegeven en bekroond.

Julius Mac Leod studeerde aan de Rijksuniversiteit te Gent vanaf 1875 en promoveerde op 17 juli 1878, met de grootste onderscheiding tot Doctor in de natuurwetenschappen. Zijn eerste publicaties, helder van opzet en gesteund op een grondig onderzoek, handelden uitsluitend over dierkundige onderwerpen. Mac Leod, veelzijdig en ondernemend van geest, stond aan de Universiteit achtereenvolgens als preparator, assistent, bijzonder geaggregeerde (1883) en docent (1885) gedurende jaren in dienst van de zoölogische wetenschappen (anatomie, histologie en fysiologie).

In 1887 kwam er plotseling een kentering in zijn leven en wetenschappelijke bedrijvigheid. Mac Leod werd op 16 april 1887 benoemd tot professor in de botanie. Zijn interesse, gescherpt en verruimd door verscheidene wetenschappelijke reizen naar het buitenland, verlegde zich meer en meer naar het terrein der plantkunde. De vrije natuur was zijn element en, naar het getuigenis van zijn oud-leerling Paul van Oye, kon hij het te langdurig en te intens achter elkaar microscopiseren niet langer harden.

In zijn geestelijk testament, "The Quantitative Method in Biology" (Manchester, 1919) sprak Julius Mac Leod de geloofsbelijdenis uit dat elke conclusie op veel nauwkeurige en gecontroleerde waarnemingen steunen

.../...

moest, een verrassend nieuw geluid in de biologische wetenschap, wat aanvankelijk op onbegrip stuitte. Vanaf de jaren 1893-1894 werd de bioloog ook socioloog. De lessen der levende natuur, niet deze van de zgn. beschaving, gebruikte hij als leidraad om het lot der mensen, en vooral van het volk, te kunnen verbeteren. Op 1 december 1887 werd Mac Leod medeoprichter van het "Kruidkundig Genootschap "Dodonaea" en haar voorzitter tot 1914. Hij stichtte en organiseerde de eerste "Vlaamsche Natuur- en Geneeskundige Congressen" vanaf 1887, maar trok zich terug in 1904, toen anderen een richting voorstonden, die indruiste tegen zijn later juist gebleken opvattingen. Mac Leod is de eerste Vlaamse geleerde geweest, die volksleergangen over microscopie in zijn laboratorium invoerde.

De oorlogsperiode 1914-1918 bracht onze beroemde stadsgenoot met zijn echtgenote door te Manchester, waar hem het doctoraat honoris causa in de wetenschappen van de Victoria University toegekend werd. Pas terug in België op 15 februari 1919, overleed Julius Mac Leod te Gent aan de gevolgen van een verkoudheid op 3 maart 1919.

Een groot geleerde, een ware volksvriend en Vlaming was heengegaan ...

E.S.